

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

Профессор С.Қ. Қозыбаевтың
70 жылдық мерейтойы мен әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дағы
40 жылдық педагогикалық қызметіне арналған

**«БҰҚАРАЛЫҚ КОММУНИКАЦИЯНЫҢ ОТАНДЫҚ ЖҮЙЕСІ.
БАСТАМАЛАР. ҮДЕРІСТЕР. МҮМКІНДІКТЕР»** атты
халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция

МАТЕРИАЛДАРЫ

26 қыркүйек 2014 жыл

МАТЕРИАЛЫ

международной научно-практической конференции
**«ОТЕЧЕСТВЕННАЯ СИСТЕМА МАССОВЫХ КОММУНИКАЦИЙ.
ВЫЗОВЫ. ТЕНДЕНЦИИ. ПЕРСПЕКТИВЫ»**,

посвященной 70-летию со дня рождения и 40-летию
педагогической деятельности в КазНУ им. аль-Фараби
профессора С.К. Козыбаева

26 сентября 2014 г.

MATERIALS

of the International scientific and practical conference
dedicated to the 70th anniversary and the 40th anniversary
of teaching activities in Al-Farabi Kazakh National University
of professor S.K. Kozybayev

**«THE SYSTEM OF MASS COMMUNICATION IN KAZAKHSTAN.
HALLENGES. TENDENCIES. PERSPECTIVES»**

September 26, 2014

Н. Рушанова,
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
оқытушы

ЭКРАН МӘДЕНИЕТІ

Заманауи мәселеге айналған экран мәдениеті жер шарының барлық елдерінде әлеуметтік-мәдени дәстүрлердің қалыптасуына тікелей әсері бар. Тайға таңба басқандай тасқа жазылған сөздерден гөрі бейнедыбыспен экран арқылы қанымызға сіңген әдет-ғұрыптарды өзгертіп, әлемдік ортақ ұғымдарды бойға сіңіруде. Әрине, мұндай құбылыстан бас тарта алмаймыз. Дегенмен де, атабабадан ұрпаққа жалғасып келе жатқан дәстүрлі әлеуметтік-мәдени игі әдеттеріміз үшін күресу қажет-ақ. Құдайға шүкір, қазақтың зиялысы ғасырлар бойы созылған зорлық-зомбылыққа, зұлмат-нәубетке мойымаған. Өр кеуделі, асқақ рухты қазақтың ән мен күйі, жыр-дастаны ұлттық

бай. Мәселе, соны дұрыс пайдалана білуде. Өз тіліміздің сұлулығын сезбей, өзге тілдің сұлулығын сезіну екіталай. Қазақ тілінің өзге де ұлттық тілдер сияқты екшеліп, қырланған, тұрақталған, жалпыға ортақ заңдылықтары мен ережелері бар. Ол заңдылықтардың бір бөлігі сөздерді дұрыс таңдап, орнымен жұмсауға қатысты» – дейді.

Сонымен, экран мәдениеті біздің еліміз үшін маңызды, үлкен әлеуметтік мәселе. Себебі, телевизия әлемі - ұрпақты, ұлтты тәрбилейтін бүтін бір қоғам мен адамзаттың ой-пікірін, көзқарасын, ішкі жан дүниесін өзгертетін күдіретті құбылыс. Осы жолда ұлт намысын арқалап жүрген төртінші билік өкілдері сөйлем құруда шатаспай, сөз сөйлегенде шұбатпай қазақ тілінің ғасырдан ғасырға, атадан балаға мұра болып келе жатқан бай сөздік қорын пайдаланып, жасандылыққа жол бермей, парасатты ұлттық экран мәдениетін қалыптастырса деген тілектеміз!

Әдебиеттер тізімі:

1. Мырзабеков Б. Ұлтты сүйю айып па? // Жас Алаш, 2002, 12 саны
2. Сағынтаев Н. Эфир тілі неге бұзылып барады? // Алаш Айнасы, 2011, 11 саны
3. Садық М. Деректі фильмнен киноға дейін // Астана, 2004.

МАЗМУНЫ

КЕНЖАЛИН Ж. ӘУЛЕТ ДАҢҚЫН ӘСПЕТТЕГЕН АЗАМАТ	7
БЕКНИЯЗОВ Т. ҰЛАҒАТТЫ ҮСТАЗ СӘКЕН	8
СҮЛТАНБАЕВА Г. ГУМАНИСТ ПРОФЕССОР	10
ШЫҢҒЫСОВА Н. ЖУРНАЛИСТ БОЛЫП ТУҒАН ТҮЛҒА	11
ҚАБЫЛҒАЗИНА К. ТАҒЫЛЫМДЫ ТҮЛҒА	12
АҒЫБАЕВ Қ. ЕРЛІК ТУРАЛЫ ДАСТАН	15
ҚҰРМАНБАЕВА А. ЖУРНАЛИСТЕР ТӘЛІМГЕРІ ӘРДАЙЫМ БИИКТЕ	18
СӘБИТОВ Н. ЖУРНАЛИСТІҢ ЖЫЛЫ ЖҮРЕГІ	21
ОРЫНБАСАРҰЛЫ С. АҚЫЛДЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ ӨЗ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ БОЛУЫ ТИІС	22
ӘЛ–ХАЛЕЛ ҚАРПЫҚ. САҒЫМБАЙ ШЫҚҚАН ШЫҢ, ҚОЗЫБАЕВ АСҚАН БЕЛЕС	26
КӨКЕНОВ С. ҚАЗАҚТІЛДІ БАҚ КЕЗ КЕЛГЕН ТАҚЫРЫПҚА БАРА БЕРЕТІН ӘМБЕБАП СИПАТҚА ИЕ БОЛЫП КЕЛЕДІ	28
ҚАБЫЛҒАЗИНА К. ЖУРНАЛИСТИКА ҒЫЛЫМЫНЫҢ ЗОР ҮЛЕСКЕРІ	31
УАНАСОВА Д. ЖУРНАЛИСТ ИМИДЖІ ӨЗ ЕҢБЕГІМЕН ҚАЛЫПТАСАДЫ	33
МУХАТАЕВА К. МЕРЗІМДІ БАСЫЛЫМДАР ЖӘНЕ ISSN АҚПАРАТТАР ЖҮЙЕСІ	34
ОШАНОВА О. ТЕЛЕЖАРНАМАНЫҢ БАЛАЛАРҒА БЫҚПАЛЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҒЫН ЗАҢМЕН ҚОРҒАУ	38
ӘБДИЕВА Р. КІТАП ИНТЕРПРЕТАЦИЯЛАРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМДАРЫН АЙКЫНДАУ	41
ТОҚСАНБАЕВА Н. ОҚЫТУДЫҢ жаңа ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН МЕҢГЕРУ – ҚҰЗІРЕТТІЛІКТІ ДАМУЫНДАҒЫ НЕГІЗІ	44
ХӘКІМОВА Т. ЖУРНАЛИСТ МАМАҢДАРЫН ДАЯРЛАУДА ЭЛЕКТРОНДЫҚ САНДЫҚ ҚОЛ ҚОЮ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ РӨЛІ	47
ӨЗБЕКОВА Г. КІСІЛІК ПЕН КІШІЛІК ИЕСІ	50
МЕРГЕНБАЕВА Қ. ЗЕРТХАНАЛЫҚ ЖҰМЫСТАРҒА ӘДІСТЕМЕЛІК НҮСҚАУЛАР	51
РУШАНОВА Н. ЭКРАН МӘДЕНИЕТІ	52
ӘЛІҚОЖА Б. ПЛАТОН, АРИСТОТЕЛЬ, ӘЛ-ФАРАБИ ТРАКТАТТАРЫНДАҒЫ ГАММАЛЫҚ МӘТІНДЕР	54
ҚЫДЫРМАНОВА С. «ӨЗІН – ӨЗІ ТАҢУ» ПӘНІН ОҚЫТУДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	61
МАЛДЫБЕКОВА Г. М. ӘУЕЗОВ ӨМІРІ МЕН ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫ /«Көксерек» әңгімесінің тақырыбы мен идеясы/	63
ӨЗБЕКОВА Г. САТИРА ТУРАЛЫ	69
БАЛТИЕВА Х., ГУЛАМОВА М. ТҮРІК ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ТІЛДЕРІНДЕГІ ТІЛ МӘДЕНИЕТІ ЖӘНЕ ҰҚСАСТЫҚТАРЫ МЕН АЙЫРМАШЫЛЫҚТАРЫ	72
АЛКАМОВА Г. ИНТЕРАКТИВТІ ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ ӘДІС-ТӘСІЛДЕРІН БИОЛОГИЯ САБАҒЫНДА ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУ ЖОЛДАРЫ	75
ЧЕКЕТАЕВА Р., ОРАЗБАЕВА А. ҚҰМАШ НҮРҒАЛИЕВ - ҚАЗАҚСТАН МЕКТЕБІН АҚПАРАТТАНДЫРУШЫ, жаңашылдықтың ЖАРШЫСЫ	78
ҚҰРМАНАЛИНА Н. ИНТЕРНЕТ АҚПАРАТТЫҢ ТАРИХИ ДЕРЕК КӨЗІ РЕТІНДЕГІ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ	79
ӘЛБАТЫРҰЛЫ І. ТАРИХЫМЫЗДЫ ТАҢУДА ЖАС БУЫННЫҢ ҮЛЕСІ ҚАНДАЙ?	82
ДАРХАНБАЕВА М. СПОРТТАҒЫ PR: ОРНЫ МЕН РӨЛІ	84
ТОҚШЫЛЫҚОВА А. ҚАЗАҚ БАСПАСӨЗІНДЕГІ ДІН МӘСЕЛЕСІНІҢ ЖАЗЫЛУЫ	90
ФАЙЗОЛЛА А. ҰЛТТЫҚ ТЕКТІЛІК ЖАЙЫНДА БІРЕР СЫР	92
ЛЕСКЕНҚЫЗЫ К. «АЛМАТЫКІТАП» БАСПАСЫ ТУРАЛЫ НЕ БІЛЕМІЗ?	93